Należność pocztowa uiszczona ryczałtem.

Rok III. Nr. 2 (26).

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LUBELSKIEGO

Lublin, Luty 1931 r.

TREŚĆ.

Część urzędowa.

A. (Zarządzenia ogólne).

A. (Zarządzenia ogólne).

9.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 13.I. 1931 r. Nr. O.-357/31

do P. P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych w okręgu oraz Dyrekcyj Państw. Wyższego Kursu Nauczyc. i Państw. Pedagogjum w Lublinie

w sprawie brakujących zapisów w księgach inwentarzowych.

Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 17 grudnia 1930 r. Nr. I. R. 12834/30 wyjaśniło, że w wypadkach, gdy rubryki 3, 4 i 6 księgi inwentarza, prowadzonej w/g Przepisów Najwyższej Izby Kontroli z dnia 21/V.1920 r. Nr. 4339, są niewypełnione, a obecni kierownicy urzędów i szkół oraz personel nie mogą udzielić miarodajnych informacyj o pochodzeniu posiadanych przedmiotów, wszelkie zaś próby otrzymania odpowiednich wyjaśnień od poprzedników nie dały rezultatu, powoływać należy komisje, które ustalą protokólarnie fakt istnienia przedmiotów tudzież ich wartość.

W skład Komisji powinien wchodzić jako przewodniczący zwierzchnik urzędu lub jego zastępca, dwóch członków z pośród personelu urzędu oraz zaproszony rzeczoznawca. W razie szczupłości personelu urzędu należy do Komisji zaprosić przedstawiciela miejscowej władzy skarbowej.

Urzędy nadmienią w rubrykach 3, 4 i 6 o niemożności ustalenia pochodzenia przedmiotów z powołaniem się na datę i Nr. protokółu Komisji, w rubryce zaś 5-ej wpiszą wartość przedmiotów w/g protokółu, przytaczając podstawę tego zapisu w rubryce „uwagi".

Ponadto Ministerstwo wyjaśnia, że w wypadku przejmowania inwentarza szkół upaństwowionych wartość tego ostatniego należy określać komisyjnie i na podstawie odnośnych protokółów uwidaczniać w księdze inwentarza.

Wszelkie protokóły komisyjne, tyczące inwentarza, mają być przechowywane przy księgach inwentarza.

Powyższe podaję do wiadomości i stosowania.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. Eustachy Nowicki.*

10.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 20/I. 1931 r. Nr. I. 1218/31.

do P. P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Państwowego Wyższego Kursu Nauczycielskiego i Państwowego Pedagogjum w Lublinie

w sprawie interpretacji okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 1 kwietnia 1929 r. Nr. II. 1173/29.

Wobec wątpliwości, które wyłoniły się w związku z interpretacją pierwszego zdania, ustępu trzeciego, punktu pierwszego okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 1 kwietnia 1929 r. Nr. II. 1173/29, podanego w okólniku Kuratorjum z dnia 30 kwietnia 1929 r. Nr. O. 7830/29 (Dz. Urz. Kuratorjum O. S. L. Nr. 6, poz. 90), Ministerstwo reskryptem z dnia 5 stycznia 1931 r. Nr. II. 15341/30 wyjaśniło co następuje:

Warunkiem przywrócenia praw na zasadzie art. 72 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 47, poz. 462) jest uzyskanie przed przerwą w służbie praw, które mają być przywrócone. Art. 72 może być stosowany przytem tylko w tych wypadkach, gdy przerwa w służbie miała miejsce po wejściu w życie ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli.

P. 1 art. 8 tej ustawy wymienia jako jeden z warunków do ustalenia trzy lata *nieprzerwanej pracy* nauczycielskiej, przyczem za przerwę nie uważa się jedynie przerw wymienionych w art. 9. Zaliczenie do ustalenia lat pracy wymaga zawsze *ciągłości* tej *pracy,* nie wymaga natomiast ciągłości *służby* nauczycielskiej, gdyż daje możność zaliczania pracy nauczycielskiej, odbytej w różnych, określonych bliżej w art. 8, warunkach. Przy przedkładaniu zatem wniosków o zaliczenie lat pracy do ustalenia należy z reguły powoływać się na art. 8 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli, a o ile chodzi o *przywrócenie* prawa stałości — na art. 10 tej ustawy.

Ponieważ wnioski w sprawie zaliczania lat pracy do ustalenia wpływają często w związku ze sprawą egzaminu praktycznego, należy mieć również na uwadze postanowienia art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli (Dz. U. Rz. P. Nr. 28, poz. 258).

Kurator Okręgu Szkolnego *(—) Dr. E. Nowicki.*

11.

MINISTERSTWO SKARBU

—o—

L. D. VII.-1457/2/30.

W sprawie posługiwania się przy wpłatach deklaracjami według ustanowionego wzoru.

Odpis.

Warszawa, dn. 3 listopada 1930 r.

Do wszystkich władz centralnych.

Według doniesień niektórych izb skarbowych, władze i urzędy nie zawsze posługują się przy dokonywaniu wpłat (przelewów, potrąceń) w kasach skarbowych deklaracjami według wzoru Nr. 39 do § 41 p. 4 ust. 3 Instr. dla kas skarb., ustalonemi przez Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli, natomiast często sporządzają deklaracje płatnicze wegług własnego układu, mało przejrzystego, niezawierające niezbędnych danych dla prawidłowego zarachowania przychodu.

Ministerstwo Skarbu podaje w załączeniu wzór omawianej deklaracji płatniczej z prośbą o polecenie podległym władzom i urzędom stosowania tego wzoru na przyszłość przy dokonywaniu wpłat (przelewów, potrąceń) w kasach skarbowych.

Dyrektor Departamentu
(—) Czauderna

Załącznik do L. D. VII. 1457/2/30.
Wzór Nr. 39 do § 41 I. K.

Do Kasy Skarbowej w . . . .

Deklaracja płatnicza na . . . . Zł. . . . . gr.
słownie złotych . . . .
. . . . zamieszkał . . . .
(Imię i nazwisko)
w . . . . wpłaca powyższą kwotę na rachunek . . . . . .
. . . . z polecenia . . . . tytułem . . . .
. . . .
. . . . dn. . . . . 19 . . . r.
(Podpis) . . . .

Adnotacja kasy:

Sumy (rodzaj) . . . .

Urząd dysponujący . . . .

Nazwa rachunku

Pozycja dziennika przychodu . . . .

Data . . . .

Księgowy".

12.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 21.I. 1931 r. Nr. II.-995/31

do P. P. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych oraz seminarjów nauczycielskich w Okręgu

w sprawie Międzynarodowego Kongresu Geograficznego.

Z uwagi na odbyć się mający w dniach 16 — 24 września 1931 r. w Paryżu Międzynarodowy Kongres Geograficzny i związane w nim wycieczki naukowe, Ministerstwo, pragnąc dać możność nauczycielstwu pogłębienia swej wiedzy geograficznej, upoważniło Kuratorjum do udzielenia w tym celu urlopów tym nauczycielom, którzy przedstawią odpowiednie zaświadczenia Polskiego Towarzystwa Geograficznego w Warszawie, ul. Nowy Świat 72.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. Eustachy Nowicki.*

13.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 5/II. 1931 r. Nr. O.-2559/31

do P. P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Państw. Wyższ. Kursu Naucz. i Państw. Pedagogjum w okręgu

w sprawie zaliczek na uposażenie.

Pan Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu pismem z dnia 25 stycznia 1931 r. Nr. 394 zarządził co następuje:

Bezprocentowe zaliczki na uposażenie mogą być udzielane osobom, uprawnionym do ich otrzymania w myśl ustępu pierwszego punktu I okólnika z dnia 11 maja 1928 r. L. 8492 także wtedy, jeżeli osoby te pozostają na bezpłatnym urlopie, udzielonym dla uzupełnienia studjów.

W tym wypadku potrącanie rat udzielonej zaliczki z uposażenia rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca następującego po ukończeniu urlopu.

Zaliczka na koszty budowy własnego mieszkania może być przyznana do wysokości, nieprzekraczającej sześciomiesięcznego uposażenia. Jeżeli zaliczka ta przekracza trzymiesięczne uposażenie, wymagana jest uprzednia zgoda Ministerstwa Skarbu. Prawo do otrzymania zaliczki na powyższy cel, przysługuje osobom uprawnionym do ich otrzymania, w myśl ustępu

1 punktu I okólnika z dnia 11 maja 1928 r. L. 8492, jeżeli 1) nie mają odpowiedniego do swego stanu rodzinnego mieszkania, wynajętego bezpośrednio od właściciela domu i 2) jeżeli bądźto same, bądź do spółki z małżonkiem, rodzicami, lub rodzeństwem, o ile z osobami temi prowadzą wspólne gospodarstwo domowe rozpoczęły już budowę mieszkania na własność, bądź też są członkami spółdzielni mieszkaniowej, która buduje dla nich mieszkania w domu spółdzielczym Z pośród zaś wymienionych osób, należy uwzględniać w pierwszym rzędzie osoby, znajdujące się w wyjątkowo niekorzystnem położeniu mieszkaniowem (n. p. osoby mieszkające poza granicami miejscowości, w której pełnią służbę i t. p.).

Zaliczka w wysokości, przekraczającej trzymiesięczne uposażenie może być udzielona prowizorycznym funkcjonarjuszom państwowym tylko wtedy, jeżeli zostanie zabezpieczona i to albo hipotecznie, albo przez zobowiązanie dwu wypłacalnych ręczycieli.

Na budowę jednego i tego samego mieszkania może być udzielona zaliczka tylko raz jeden

Powyższe podaję do wiadomości w związku z okólnikami Kuratorjum z dnia 26 maja 1928 r. Nr. 119 i z dnia 18 marca 1929 r. Nr. O. 33029/28 (Dz. Urz. Kuratorjum Nr. 3/29, poz. 58).

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

14.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 5.II. 1931 r. Nr. O.-2355/31.

do P. P. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj państw. szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Państwowego Wyższego Kursu Nauczycielskiego i Państwowego Pedagogjum w okręgu

w sprawie zmiany wzorów umów z pracownikami kontraktowymi.

Nawiązując do okólnika Kuratorjum z dnia 13 grudnia 1930 roku Nr. O. 30618/30 w sprawie w nagłówku wymienionej (Dz. Urz. Kuratorjum Nr. 1 (25)/31, poz. 2), wyjaśniam na skutek pisma Ministerstwa W.R. i O.P. z dnia 24 stycznia 1931 r. Nr. I Prez. 519/31, że wzory umów z pracownikami kontraktowymi, podane przy powyższym okólniku dotyczą wyłącznie urzędników, przewidzianych w tabeli stanowisk oraz funkcjonarjuszów niższych, zatrudnionych we wszystkich działach administracji szkolnej oraz urzędach podległych Ministerstwu W. R. i O. P.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

B. (Szkolnictwo powszechne).

Odpis.

15.

OKÓLNIK

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 16 grudnia 1930 r.

do Kuratorjów Okręgów Szkolnych

w sprawie opłaty za praktyczne egzaminy nauczycielskie.

Dotychczasowa opłata za praktyczny egzamin nauczycielski wystarcza tylko w bardzo ograniczonej liczbie wypadków na organizowanie egzaminu w tej szkole powszechnej, w której dany nauczyciel jest zatrudniony. Ponieważ stan taki jest sprzeczny z intencją artykułu 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258), zmieniam częściowo zarządzenie swe z dnia 9 stycznia 1929 r. (Dz. Urz. Nr. 2 (209), poz. 17) i zarządzam na podstawie art. 7 cytowanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej w myśl § 6 Przepisów o praktycznym egzaminie na nauczyciela publicznych szkół powszechnych (Dz. Urz. z r. 1929, Nr. 1 (208), poz. 3), co następuje.

1) Opłata za praktyczny egzamin na nauczyciela publicznych szkół powszechnych wynosi **60 zł.**

2) Zarządzenie niniejsze obowiązuje od dnia **1 stycznia 1931 r.** Opłaty, wniesione przed tym terminem na podstawie wspomnianego zarządzenia z dnia 9 stycznia 1929 r. nie ulegają podwyższeniu.

3) Zarządzenia, wymienione w punktach II do VI wspomnianego wyżej okólnika z dnia 9 stycznia 1929 r. (Dz. Urz. Nr. 2 (209), poz. 17) pozostają bez zmiany.

Nr. II. 28492/30.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) Sł. Czerwiński.

16.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 13/I 1931 r. Nr. I. 655/30

do Panów Inspektorów Szkolnych i Kierowników publicznych szkół powszechnych w Okręgu

w sprawie adresowania przekazów z uposażeniem nauczycielstwa publicznych szkół powszechnych na Kierownictwo szkół.

Według przepisów pocztowych Ministerstwa Poczt i Telegrafów o doręczaniu przekazów pocztowych, przekazy do osób, instytucyj, firm i t. d. prywatnych, zaopatrzone ich imiennym adresem, osób mieszkających

względnie mających siedzibę w miejscowym okręgu doręczeń listonoszy miejskich oraz w okręgu doręczeń pocztowych listonoszy wiejskich, są albo doręczane adresatowi do domu razem z pieniędzmi, za pobraniem taryfowej opłaty za doręczanie, albo też mogą je odbierać adresaci w urzędach pocztowych zapomocą skrytek (przegródek), za które opłacają taryfową opłatę, nie płacąc już odrębnie żadnych należytości za poszczególne przekazy.

Takie same przekazy, przeznaczone dla adresatów, mieszkających w zamiejscowych okręgach doręczeń urzędów pocztowych, oraz w miejscowościach nie obsługiwanych przez pocztowych listonoszy wiejskich, są adresatom tylko awizowane przez urzędy pocztowe i przy wypłacie takich przekazów bądź samym adresatom, bądź osobom przez nich upoważnionym nie są pobierane żadne opłaty t j. również za przechowywanie takich przekazów w przegródkach urzędów pocztowych.

Przekazów pocztowych adresowanych do władz i urzędów, urzędy pocztowe nie doręczają z pieniędzmi pod wskazanym adresem, lecz władze lub urzędy odbierają je w urzędach pocztowych zapomocą pocztowych książek odbioru, bez uiszczenia jakichkolwiek opłat.

Przepisy te dotyczą także przekazów z uposażeniem dla nauczycieli szkół powszechnych.

Z przekazów tych podlegają zatem opłacie za doręczenie przekazy adresowane do poszczególnych nauczycieli, przeznaczone dla adresatów, mieszkających w miejscowym okręgu doręczeń lub w okręgu pocztowego listonosza wiejskiego, doręczane razem z pieniędzmi, za przekazy takie nie pobiera się opłaty za doręczenie, gdy adresaci mają własne skrytki pocztowe, podlegające taryfowej opłacie. Przekazy z uposażeniem nauczycielskiem, przeznaczone dla nauczycieli zamieszkałych w miejscowym okręgu doręczeń urzędu pocztowego lub w okręgu doręczeń pocztowego listonosza wiejskiego, nie podlegają opłacie ani za doręczenie ani za skrytkę, jeżeli są adresowane do Zarządu (Kierownictwa, Dyrekcji) lub do kierownika (dyrektora) szkół, bez podania imienia i nazwiska kierownika (dyrektora) szkoły, jako płatników rejonowych. Odnośnie niepodlegania opłacie ani za doręczenie ani za skrytkę (przegródkę) przekazów adresowanych do kierowników szkół bez podania ich imiennego adresu, Ministerstwo P. i T. wydało Dyrekcjom P. i T. wyjaśnienie reskryptem z 8/IV b. r. L. 1563/V. Wreszcie nie podlegają żadnej opłacie t. j. ani za doręczenie, ani za skrytkę (przegródkę) przekazy przeznaczone dla nauczycielstwa z siedzibą w zamiejscowych okręgach doręczeń, nie należących również do okręgu pocztowego listonosza wiejskiego, bez względu na to czy są adresowane imiennie do poszczególnych nauczycieli, czy do Zarządów szkół, czy do płatników rejonowych a co do tych ostatnich, bez względu na to czy są zaopatrzone imieniem i nazwiskiem płatnika, czy tylko ich charakterem służbowym. Cała ostatnia grupa przekazów zamiejscowych jest tylko awizowana adresatom przez urzędy pocztowe, awizacje wydają urzędy pocztowe zgłaszającym się bądź samym adresatom, bądź ich osobistym posłańcom bądź wreszcie posłańcom gminnym, poczem pieniądze na te przekazy wypłacają urzędy pocztowe na podstawie pokwitowanych przekazów, po ewentualnem wylegitymowaniu osób zgłaszających się po odbiór pieniędzy.

Z przedstawionego stanu rzeczy wynika, że przekazy adresowane imiennie do płatników rejonowych uposażenia nauczycielstwa publicznych szkół powszechnych, mieszkających w miejscowym okręgu doręczeń i okręgu pocztowego listonosza wiejskiego, podlegają opłacie za doręczenie względnie za skrytki pocztowe.

Nie posiadając w budżecie swym kredytu na zwrot opłaconych przez płatników kwot za doręczanie przekazów wzgl. za posiadanie skrytek pocztowych, Ministerstwo W. R i O P. w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i Najwyższą Izbą Kontroli zmienia § 7 R. 1 Rozporządzenia z dnia 6 grudnia 1922 r. Nr. 5309/F/22 w sprawie dokonywania wypłat poborów nauczycielom publicznych szkół powszechnych oraz wydatków osobowych i rzeczowych w urzędach i zakładach naukowych szkolnictwa powszechnego, średniego i zawodowego w tym kierunku, że w razie wysyłki poborów pocztą Inspektor dołącza do zlecenia wypłaty wypełnione przekazy pocztowe, adresowane do Kierownictwa tej szkoły, której płatnik jest nauczycielem. Jeżeli płatnikiem nie jest kierownik szkoły, ten ostatni udziela pocztowego pełnomocnictwa nauczycielowi, pełniącemu obowiązki płatnika.

Odpowiedzialnym za całość pieniędzy i prawidłowość wypłat jest w dalszym ciągu płatnik, który kwituje w urzędzie pocztowym na blankiecie przekazu odbiór pieniędzy.

W związku z powyższem należy przy ustalaniu rejonów płatniczych dążyć do tego, by w rejonach, którym przekazuje się pieniądze za pomocą przekazów pocztowych, płatnikiem był kierownik szkoły.

Powyższe podaję do wiadomości i ścisłego przestrzegania w związku z okólnikiem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 31 grudnia 1930 r. Nr. I R 14383/30.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

17.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 9.I. 1931 r. Nr. 31751/30

do P. P. Inspektorów szkolnych w Okręgu

w sprawie uprawnień absolwentek Państw. Seminarjum Nauczycielek Gospodarstwa do szkół powszechnych.

Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 16 XII.1930 r. Nr. II-26004/30 wyjaśniło, iż postanowienia zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 26 stycznia 1930 r. w sprawie kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach powszechnych absolwentek Państwowego Seminarjum dla Nauczycielek Gospodarstwa etc. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2, poz. 15) odnoszą się do wszystkich osób, wymienionych w § 1, niezależnie od terminu, w jakim kwalifikacje powyższe uzyskały.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) Feliks Wojciechowski
Naczelnik Wydziału.

C. (Szkolnictwo średnie).

18.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 24/XII. 1930 r. Nr. II.-31483/30

do Dyrekcyj gimnazjów państwowych i prywatnych w Okręgu

w sprawie zatrzymywania świadectw przez szkoły prywatne.

Wobec mnożących się skarg na zatrzymywanie świadectw rocznych i dokumentów uczniów przez prywatne szkoły średnie ogólnokształcące, Ministerstwo W R i O P. zarządzeniem z dn 13.XII 1930 r. Nr. II-25577/30 poleciło wyjaśnić, że szkoły te mają prawo zatrzymywać jedynie *t. zw świadectwa odejścia* i to tylko w wypadkach nieuiszczenia należnych opłat czy niezwrócenia przedmiotów, będących własnością szkoły (książki z bibljoteki i t. p.) względnie odmówić odpowiedniej adnotacji, na świadectwach półrocznych lub rocznych uczniom, opuszczającym zakłady. Innych dokumentów, czy świadectw szkoły zatrzymywać nie mogą.

W związku z powyższem zarządzam, aby Dyrekcje przy przyjmowaniu młodzieży do szkół średnich ogólnokształcących, nie poprzestawały na okazaniu przez nią cenzurek czy świadectw półrocznych lub rocznych, lecz w każdym wypadku przechodzenia ucznia z jednej szkoły do drugiej żądały przedstawienia świadectw odejścia w rozumieniu okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 14-go sierpnia 1928 r. Nr. II P. -9862/29 (D U. z dnia 8 września 1928 r. Nr. 10/203, poz. 172)

Kurator Okręgu Szkolnego *(–) Dr. E. Nowicki.*

D. (Szkolnictwo zawodowe).

19.

MINISTERSTWO WYZNAŃ RELIGIJNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO
—o—
Warszawa
Dnia 18 grudnia 1930 rokn
Nr. III A.-10079/30.

Odpis.

O K Ó L N I K

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

w sprawie regulaminu dla kierowników warsztatów oraz innych szkolnych zakładów wytwórczych w państwowych szkołach technicznych i rzemieślniczo-przemysłowych.

Zarządzam wprowadzenie w życie z dniem 1 lutego 1931 r. załączonego regulaminu dla kierowników warsztatów oraz innych szkolnych zakładów wytwórczych w państwowych szkołach technicznych i rzemieślniczo-przemysłowych.

Minister *(–) Sł. Czerwiński.*

REGULAMIN.

§ 1. Kierownik warsztatu, względnie innego szkolnego zakładu wytwórczego, obowiązany jest do pełnienia czynności nauczycielskich oraz administracyjnych związanych z nauką i pracą w warsztacie, względnie innym szkolnym zakładzie wytwórczym, a w szczególności:

a) kieruje nauką warsztatową uczniów i sprawuje nadzór nad ich zachowaniem się przy pomocy instruktorów i asystentów,

b) zarządza ruchem warsztatowym,

c) kieruje wytwórczością warsztatową i przyjmuje zamówienia,

d) czuwa nad racjonalnem stosowaniem organizacji pracy,

e) czuwa nad całością i stanem inwentarza,

f) prowadzi przy pomocy personelu warsztatowego magazyn oraz wszelkie przepisane księgi, związane z wytwórczością warsztatu, względnie innego szkolnego zakładu wytwórczego,

g) ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo pracujących,

h) spełnia wszelkie inne czynności, wchodzące w zakres kierownictwa warsztatu, względnie innego szkolnego zakładu wytwórczego, z polecenia dyrektora szkoły.

§ 2. Nauczyciel, pełniący obowiązki kierownika warsztatu lub innego szkolnego zakładu wytwórczego, obowiązany jest przebywać w warsztacie, względnie innym szkolnym zakładzie wytwórczym, w ciągu 30 całkowitych godzin na tydzień przyczem, o ile jest nauczycielem mianowanym, otrzymuje za te czynności uposażenie, przysługujące mu, jako nauczycielowi, na mocy ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dn. 9 X 1923 r. (Dz. U. R P. Nr. 116, poz. 924) i ustaw z dn. 22 XII 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 129, poz. 918) i z dn. 1 III 1927 r. (Dz. U. R P. Nr 27, poz. 207) — oraz wynagrodzenie dodatkowe w wysokości 1800 mnożnych rocznie, przewidziane Rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 18 II 1926 r (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 114). O ile nauczyciel pełniący obowiązki kierownika warsztatów, względnie innego szkolnego zakładu wytwórczego, jest pracownikiem kontraktowym otrzymuje za te czynności wynagrodzenie, odpowiadające uposażeniu etatowemu określonemu według norm okólnika z dnia 30 III 1926 r. Nr. O. Prez. 1130/26 (Dz. Urz. Min W. R i O. P. Nr. 6, poz. 50) oraz dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 1800 możnych rocznie.

§ 3. O ile warsztat, względnie inny szkolny zakład wytwórczy czynny jest ponad 30 godzin na tydzień, kierownikowi mogą być przydzielone dodatkowe godziny kierownictwa w liczbie nie przekraczającej 10 godzin na tydzień.

Godziny te należy obliczać w stosunku 1/30 uposażenia etatowego, względnie wynagrodzenia, odpowiadającego uposażeniu etatowemu.

§ 4. Godziny obecności kierownika warsztatu, względnie innego szkolnego zakładu wytwórczego, w warsztacie lub szkolnym zakładzie wytwórczym, ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z kierownikiem, w rozmiarach, przewidzianych w § 2 i 3 niniejszego regulaminu.

§ 5. Nauczycielowi, pełniącemu obowiązki kierownika warsztatu, lub innego szkolnego zakładu wytwórczego, mogą być powierzone w szkole lekcje z tem zastrzeżeniem, że może je mieć wyłącznie poza godzinami wymienionemi w §§ 2, 3 i 4 niniejszego regulaminu.

Godziny te mogą być przydzielone tylko w takiej ilości, aby ilość godzin zajęć w warsztatach względnie w innym szkolnym zakładzie wytwórczym — łącznie z godzinami lekcji — nie przekraczała 46 godzin tygodniowo.

§ 6. Z chwilą wejścia w życie niniejszego regulaminu tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy w przedmiocie objętym niniejszym regulaminem.

20.

RUCH SŁUŻBOWY.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego.

Minister W. R. i O. P. zwolnił ze służby z dniem 30 kwietnia 1931 r.

1) **Tomasza Barchanowskiego,** prow. urzędnika VII st. sł. w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego dekretem z dnia 23.I. 1931 r. Nr. I. Prez. 591/31 (Nr. O. 2111/31 z dnia 28.I. 1931 r.).

Szkolnictwo średnie.

Minister W. R. i O. P. mianował w drodze konkursu z dniem 1 grudnia 1930 roku.

1) **Aleksandra Sautera,** nauczyciela gimnazjum państw. im. St. Czarnieckiego w Chełmie, dyrektorem gimnazjum państwowego im. T. Kościuszki w Równem. (Nr. II. 30250/30 z dnia 11.XII. 1930 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego mianował z dniem 1 stycznia 1931 roku.

1) **Henryka Chromińskiego,** kontr. nauczyc. gimn. państ. im. Hetm. Żółkiewskiego w Siedlcach, nauczycielem tegoż gimnazjum. (Nr. II. 31695/30 z dnia 31.XII. 1931 r.).

Administracja Szkolna I instancji.

Kurator Okręgu Szkolnego mianował z dniem 1 stycznia 1931 roku.

1) **Zofję Kryńską,** prow. urzędnika X st. sł. Inspektoratu Szkolnego w Lubartowie, sekretarzem w X st. sł. tegoż Inspektoratu.

2) **Helenę Pratszównę,** kontr. sekretarza państw. sem. naucz. żeń. w Zamościu, prow. sekretarzem w X st. sł. tegoż seminarjum.

3) **Zofję Górakównę,** kontr. sekretarza państw. gimn. im. St. Staszica w Lublinie, prowizorycznym sekretarzem w X st. sł. tegoż gimnazjum.

Szkolnictwo powszechne.

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 września 1930 roku.

1) **Wiktorję Charęzińską,** nauczyc. 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Rozkopaczewie, gm. Ludwin, powiatu lubartowskiego, do 4-klasowej publ. szkoły powszechnej w Wilczopolu, gm. Zemborzyce, pow. lubelskiego. (Nr. I. 15271/30 z dn. 3.IX. 1930 r.).

2) **Walerego Komorowskiego,** nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powszechnej w Czerwonce - Liwskiej, gm. Ossówno, powiatu węgrowskiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Sulkach, gm. Borze tegoż powiatu. (Nr. I. 27389/30 z dn. 26.XI.1931 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 listopada 1930 roku.

1) **Helenę Hanulankę,** nauczyc. 7-klasowej publicznej szkoły powsz. Nr. 7 w Lublinie, do 7-klasowej publicznej szkoły powsz. Nr. 17 w Lublinie. (Nr. I. 24687/30 z dnia 21.XI. 1930 r.).

2) **Stanisławę Michalską,** nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powszechnej Nr. 13 w Lublinie, do 7-klasowej publ. szkoły powszechnej Nr. 1 w Lublinie. (Nr. I. 26997/30 z dnia 26.XI. 1930 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł z urzędu z powodu zmiany organizacji szkoły z dniem 1 listopada 1931 r.

1) **Teofilę Zawadzką,** nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 11 w Lublinie, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 17 w Lublinie. (Nr. I. 22620/30 z dn. 26.XI.1931 r.).

2) **Władysławę Lipową,** nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 21 w Lublinie, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 2 w Lublinie. (Nr. I. 22655/30 z dnia 26/XI 1930 r.).

3) **Marję Jaworską,** nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 21 w Lublinie, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 2 w Lublinie. (Nr. I. 22625/30 z dnia 26/XI 1930 r.).

4) **Wiktorję Wollównę,** nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 21 w Lublinie, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 18 w Lublinie. (Nr. I. 26072/30 z dnia 26/XI 1930 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 grudnia 1930 r.

1) **Marję Leszczyńską,** nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Wesołówce, gm. Brzeziny, pow. lubelskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 9 w Lublinie. (Nr. I. 31005/30 z dnia 5/I 1931 r.).

2) **Marję Maćkowską,** nauczyc. publ. szkoły specjalnej w Siedlcach, do 7-klasowej publ. szkoły specjalnej w Lublinie. (Nr. I. 26961/30 z dnia 20/X 1930 r.

3) **Józefa Chojdaka,** nauczyc. 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Biszczy, powiatu biłgorajskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Radzięcinie, gm. Goraj, tegoż powiatu. (Nr. I.29019/30 z dnia 2/XII. 1930 r.).

4) **Stanisławę Sabatową,** nauczyc. 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Radzięcinie, gm. Goraj, powiatu biłgorajskiego do 7-klasowej publ. szkoły powsz. im. Kr. Jadwigi w Białej Podlaskiej. (Nr. I. 28545/30 z dnia 21/X. 1930 r.).

Kurator okręgu szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 stycznia 1931 roku.

1) **Romana Germatę,** nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Lorcinie-Burwinie, gm. Dubów, powiatu bielskiego do 7-klasowej publ. szkoły powsz. im. A. Mickiewicza w Chełmie. (Nr. I. 30839/30 z dnia 22/XII. 1930 r.).

2) **Walerję Bauerową,** nauczyc. 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Mętowie, gm. Zemborzyce, powiatu lubelskiego do 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Dziesiątej, tejże gminy i tegoż powiatu. (Nr. I. 30329/30. z dnia 31/XII. 1930 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 lutego 1931 r.

1) **Józefę Ziobrowiczównę,** nauczyc. publ. szkoły powsz. w Kapatowie, powiatu koneckiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Mojsławicach, gm. Moniatycze, pow. hrubieszowskiego. Nr. I. 320/31 z dnia 13/I 1931 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego powołał do czynnej służby z dniem 1 stycznia 1931 roku.

1) **Stefanję Sudnikową,** pozostającą w stanie pozasłużbowym nauczyc. publ. szkoły powsz. w Chrząstowie, pow. puławskim, na stanowisko nauczyc. 3-kl. publ. szkoły powsz. w Woli Przybysławskiej, gm. Markuszów, pow. puławskim. (Nr. I. 31099/30 z dn. 23.XII.1930 r.).

Minister W. R. i O. P. przeniósł w stan nieczynny z dniem 1 lutego 1931 r.

1) **Marję Radecką,** kierowniczkę 7-kl. publ. szkoły powsz. w Lublinie dekretem z dnia 1 stycznia 1931 r. Nr. II. 18614/30 — (Nr. I. 665/31 z dn. 16.I.1931 r.).

Sprostowanie.

W Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 10(22) na stronie 263 w poz. 127 zamiast „Banera" winno być „Bauera".

21.

KOMUNIKATY.

Zjazd Polskich Nauczycieli Geografji.

Zarząd Główny Zrzeszenia Polskich Nauczycieli Geografji (Poznań, ul. Wjazdowa 3) donosi, że w dniach 24 — 26 maja b. r. odbędzie się w Gdyni V Ogólnopolski Zjazd Nauczycieli Geografji. Przedmiotem obrad będą najaktualniejsze zagadnienia naukowe i geograficzno-dydaktyczne, rozważane na zebraniach kół przez praktykujących fachowców.

Zjazd ten ma jeszcze szczególne znaczenie. W tym samym bowiem czasie urządzają niemieccy geografowie swój zjazd w Gdańsku nadając mu wyraźne cechy akcji politycznej. Wobec tego Zjazd polskich nauczycieli geografji chce być poniekąd odpowiedzią całego nauczycielstwa polskiego na powtarzające się w nauce i prasie ataki geografów niemieckich na nasze Pomorze.

Główny Zarząd obiecuje dołożyć ze swej strony starań, ażeby uczestnicy zjazdu wynieśli zeń jaknajwięcej korzyści pod względem naukowym i dydaktycznem. Zjazd umożliwi również uczestnikom w kilku w tym celu zorganizowanych wycieczkach zaznajomienie się z portem i okolicą Gdyni.

Szczegółowy program zjazdu zostanie jeszcze opublikowany względnie rozesłany.

W sprawie fasyfikatu biletu bankowego.

Bank Polski pismem z dnia 4 grudnia 1930 r. zawiadomił, że w ostatnich dniach zatrzymano dwa falsyfikaty biletu bankowego 10-złotowego II emisji z datą 20 lipca 1929 r., oznaczone Ser. ES 9375367 i Ser. DM 9375388.

Typ I.

Falsyfikat odbito drukiem zwyczajnym na papierze grubszym. Linje rypsu wykonane są farbą wodną, wskutek czego papier na falsyfikacie ma wygląd szaro-brudny.

Znak wodny na marginesie z podobizną króla Bolesława Chrobrego, wykonany mechanicznie farbą tłuszczową, widoczny jest słabo na powierzchni tak strony przedniej biletu jak i odwrotnej.

Rysunki figur symbolicznych i ornamentacyj roślinnych wykonano niedokładnie, linjami grubszemi, nieregularnemi, przyczem kolor farby bronzowej występuje silniej a niebieskiej słabiej, niż na bilecie autentycznym.

Podpisy i cyfry numeru są grubsze i lekko zalane.

Druk napisów o konturach nieostrych, zwłaszcza na odwrotnej stronie biletu.

Całość falsyfikatu utrzymana jest w kolorach brudnych, szczegóły zaś rysunku nieuplastycznione nie występują tak przejrzyście, jak na bilecie autentycznym.

Falsyfikat jest dość łatwy do rozpoznania.

Powyższe podaje się do wiadomości z nadmieniem, że mogą pojawić się falsyfikaty podobne do opisanego, lecz na innym papierze lub też z pewnemi zmianami w wykonaniu rysunków.

Nr. O. 820/31.

W sprawie zaginięcia blankietu pokwitowania.

Śląski Urząd Wojewódzki, Wydział Skarbowy w Katowicach doniósł Ministerstwu Skarbu sprawozdaniem z dnia 4 grudnia 1930 r. L. III/10285/30, że w niewiadomym czasie zaginał w Kasie Skarbowej w Siemianowicach Śl. blankiet pokwitowania kasowego wzór Nr. 8 serji 1 J Nr. 919401.

Ponieważ zachodzi obawa możliwego dokonania nadużyć zaginionym blankietem Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 18 grudnia 1930 r. L. D. VII. 2095/2/30 poleciło Izbom Skarbowym, aby zawiadomiły o powyższem podległe Urzędy oraz Kasy Skarbowe.

W razie ujawnienia wyżej wymienionego pokwitowania proszę bezzwłocznie wdrożyć stosowne dochodzenie.

Nr. O. 1373/31.

22.

II. CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Konferencja nauczycieli szkół średnich i powszechnych w Białej Podlaskiej, uczących nauki o Polsce współczesnej i historji.

Dnia 16 grudnia 1930 roku odbyła się w Białej Podlaskiej pod przewodnictwem okręgowego Wizytatora Szkół K. O. S. L., p. Stanisława Komara, Konferencja międzyszkolna, mająca na celu omówienie zagadnień, związanych z nauką o Polsce współczesnej i wychowaniem obywatelskiem w szkołach powszechnych i średnich.

W konferencji wzięło udział 19 osób z pośród nauczycieli szkół średnich i powszechnych, uczących historji i nauki o Polsce współczesnej w powiecie bialskim, radzyńskim i konstantynowskim.

Przed referatami odbyły się dwie lekcje pokazowe: lekcja nauki o Polsce współczesnej w kl. VIII. gimnazjum męskiego, przeprowadzona przez p. prof. Helenę Kisielewiczównę na temat: „Czynniki twórcze postępu, jako wstęp do teoryj społeczno-gospodarczych"; lekcja nauki o Polsce współczesnej w VII. oddz. szkoły powszechnej im. Ks. Brzóski, przeprowadzona przez p. Bogumiła Frelika, kierownika szkoły, na temat: „Troska państwa o wychowanie".

W referacie p. t.: „Nauka o Polsce współczesnej a wychowanie obywatelskie" p. prof. Helena Kisielewiczówna omówiła:

1) cel nauki o państwie,

2) nauka o państwie w Ameryce, w Japonji oraz w Europie ze szczególnem uwzględnieniem Niemiec;

3) nauka o państwie u nas w Polsce i wychowanie obywatelskie w szkole;

4) wskazania na przyszłość.

P. Stanisław Carnelli, kierownik szkoły powszechnej im. Marji Konopnickiej w Białej Podl., w referacie swoim: „Nauka o Polsce współczesnej (w szkole powszechnej) a wychowanie obywatelskie" uwzględnił następujące momenty:

1) wstęp—nauka o współczesności w innych państwach;

2) potrzeba tej nauki u nas—konieczność prowadzenia jej już w szkołach powszechnych;

3) omówienie programu szczegółowego nauki o Polsce współczesnej w VII oddziale;

4) metody nauczania;

5) zakończenie.

Po referatach rozwinęła się ożywiona dyskuja, w czasie której wysunięto następujące wskazania:

1) W nauce o Polsce Współczesnej dążeniem winno być wychowanie obywatela, który zarówno byłby dobrym pracownikiem, jak i silnym obrońcą Państwa.

2) Powinno się podkreślać nasz dotychczasowy dorobek na polu gospodarczem, kulturalnem i oświatowem, jak również wskazywać, jak wiele jest jeszcze do zrobienia, by wzbudzić w młodzieży zapał do twórczego działania.

3) Dążyć do wychowania dobrego obywatela państwa, nie naruszając jego narodowości.

4) Nauczyciel winien sam dobrze poznać współczesne życie w Polsce, by móc o wszystkiem, co się w państwie dzieje, młodzież pouczać.

6) Przy nauczaniu winien nauczyciel oprócz podręcznika posługiwać się pismami ilustrowanemi, biuletynami, sprawozdaniami różnego typu instytucyj i rocznikami statystycznemi.

6) Naukę o Polsce winno się zaczynać od ujmowania lokalnych zagadnień społecznych i powoli przechodzić do ujmowania zagadnień ogólniejszych.

7) W klasach młodszych nauczyciel nie powinien lekceważyć trudności, jakie w nauce o Polsce sprawia dzieciom terminologja i pojęcia socjalne, polityczne i ekonomiczne.

8) Ze względu na wielkie znaczenie samorządu szkolnego jako praktycznego terenu nauki obywatelskiej, nauczyciel winien popierać wszelkie próby w tym kierunku i kierować młodzieżą w organizowaniu samorządu.

9) Ponieważ wycieczki w znacznym stopniu przyczyniają się do osiągnięcia lepszych rezultatów z nauki o Polsce, szkoły winny je organizować. Gdyby trudności w urządzaniu wycieczek były nie do pokonania, pożądany jest aparat filmowy, któryby obsługiwał szereg szkół.

Po zakończeniu dyskusji i przerwie obiadowej uczestnicy konferencji wzięli udział w wieczorze muzyczno-wokalnym, zorganizowanym staraniem młodzieży szkół średnich i powszechnych.

Jeszcze jedna książka.

Obserwacja przebiegu, wyniku i celowości prac oświatowo-pozaszkolnych nasuwa cały szereg myśli, spostrzeżeń i wniosków.

Przeżywają się stale formy; kryzys jednych stawia na postępowej drodze nowe.

Wypróbowana, na masy obliczona ekstensywna metoda oddziaływania oświatowego już naogół zamiera. „Lotne kursy" 1-no dniowe, masowe odczyty straciły prawo obywatelstwa.

Naczelny postulat intensywnego, wgłębnego oddziaływania znajduje coraz wyraźniejsze i trwalsze zrozumienie.

Powszechnie znane zjawisko, kryzysu kursów wieczorowych nie skądinąd bierze początek jak z braku tej właśnie intensywności, każącej wnikać w zainteresowania i podświadome tęsknoty człowieka, do którego się z pracą przychodzi.

Nowa, ogólnie już znana, niewszędzie i nie przez wszystkich jeszcze dobrze pojmowana forma intensywnego kierunku — świetlica obliczona jest na pobudzenie i zużytkowanie najprzemożniejszego człowieczego instynktu, jakim jest instynkt towarzyski. Przez niego stara się trafić do zainteresowań i wewnętrznej przebudowy jednostki.

Świetlica — tedy lokal, tedy ciepła i miła atmosfera, tedy spójnia wzajemnego oddziaływania — tedy człowiek, jej dusza. A przedewszystkiem lokal. Nie szkoła z ławkami, mapami i szkolarskim nastrojem, ale chata, gdzie można zawsze zajść, gdy jest ochota poczytać, pośmiać się, posłuchać mądrego słowa, lub choć zasiąść gdzie w kącie i czuć się wśród swoich — swojo.

Tedy chata — tedy dom. Tendencja tworzenia, w czynnych środowiskach ośrodków oświatowych, ogniskowania pojedyńczych wysiłków w jedną wspólną całość też w perspektywie widzi ów dom, jako ognisko.

Są na terenie domy ludowe.

Ale nie wszędzie jest z nimi tak, jak być powinno. W jednych miejscowościach stanowią przedsiębiorstwa dochodowe, w innych, przez nieuregulowaną stronę prawną, kość niezgody między organizacjami. Jeszcze gdzieindziej mieszczą w sobie szkołę, lub stoją pustkami, nieużytkowane.

Niema ludzi, którzyby się sprawą tą zajęli i postawili ją na odpowiednim poziomie, którzyby z dotychczasowego Domu ludowego z nazwy, zrobili Dom ludowy z wewnętrznej treści.

Niema ludzi — a jeżeli są, to brak im znajomości rzeczy lub co gorsza zainteresowania.

Zainteresowanie trzeba wzbudzić, nieznajomość sprawy trzeba zlikwidować. *Wzbudzić przez książkę. Zlikwidować przez* książkę.

Zrobi to Wydawnictwo Komisji Domów Ludowych pod redakcją W. Sosińskiego książka, p. t. **„Dom Ludowy“.**

W dobie, gdzie mówi się wiele o wielkiej roli wsi, gdzie ta rola jest w obecnej chwili czemś konkretnem i rzeczywistem, w czasach, gdzie wiejska praca oświatowa uporczywie szuka dróg najcelowszych czytać trzeba wszystko, co się wsi i wgłębnej pracy w niej tyczy. I czytać trzeba książki dobre. *„Dom Ludowy” jest książką dobrą. Jest książką pożyteczną.* Przeczytać ją powinien każdy nauczyciel jeśli nie dla późniejszej użyteczności, to dla wewnętrznej ciekawości. Nie wolno być biernym wtedy gdy się dzieją rzeczy mocne i wielkie.

Omawiana w 12 N-rze Dz. Urz. Kur. książka Hollmanna już wędruje w kilkunastu egzemplarzach po Okręgu.

„Dom Ludowy” czeka swojej kolejki. Napisany na pocztówce adres, imię i nazwisko, oraz żądanie przysyłki w wyniku dadzą radość z przeczytania książki dobrej, rozumnej i — co bardzo ważne — pożytecznej.

Wera Tropaczyńska-Ogarkowa.

KOMUNIKATY.

W sprawie wydawnictwa „Kronika o Polskiem Morzu”.

Kuratorjum poleca uwadze Dyrekcyj, Kierowników i Nauczycielstwa szkół wszelkich typów wydawnictwo p. t. „Kronika o Polskiem Morzu” w cenie 25 zł. za egzemplarz, a z przesyłką 28 zł.

Dzieło to zawiera kilkadziesiąt monografij pióra najwybitniejszych specjalistów, które są ilustrowane licznemi fotografjami, wykresami i mapami. Wydawnictwo utrzymane jest na bardzo wysokim poziomie graficznym i technicznym.

Wydawnictwo należy zamawiać w Administracji tyg. „Polska Gospodarcza” Warszawa, Elektoralna 2, gmach Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

W sprawie wydawnictwa „Wiadomości Geograficzne”.

Kuratorjum zwraca uwagę na wydawnictwo „Wiadomości Geograficzne”, które są jedynym polskim geograficznym miesięcznikiem, dostarczają *ścisłych, szybkich i naukowo bezwzględnie pewnych informacji.*

Celom ściśle naukowym poświęcone są zwięzłe *notatki* zaopatrzone zawsze w mapę.

Regularnie ogłaszana obszerna *Bibljografja Geograficzna* ujmuje w kilkunastu działach (m. i. dział metodyczno dydaktyczny i książek dla młodzieży) wszelkie nowości wydawnicze, umożliwiając nawet na dalekiej prowincji utrzymanie żywego kontaktu z naukowem życiem geograficznem.

W bieżącym roku wydawniczym zostaje wprowadzona rubryka poświęcona sprawom samokształceniowym i mająca na celu ułatwienie samodzielnej działalności naukowo-badawczej nauczycieli geografji jakoteż wskazanie tematów i problemów, kwalifikujących się do zespołowego opracowywania w kółkach, geograficznych, krajoznawczych, przyrodniczych i t. d.

Pozatem są „Wiadomości Geograficzne" najtańszem pismem geograficznem w Polsce (10 zeszytów rocznie o objętości 12 do 14 arkuszy druku—zł. 6.—).

Prenumerata roczna zł. 6, półroczna zł. 3. Numer pojedyńczy 60 gr.

Konto P.K.O. 30.617. Adres Redakcji i Administracji: Lublin, Kuratorjum Szkolne

DRUKARNIA PAŃSTWOWA LUBLIN.